

Titel van de les	Elke dag (één) euro in je spaarpot
Leeftijdsgroep	Ongeveer 7 tot 8 jaar
Kerndoel	Deze les levert een bijdrage aan de kerndoelen 1: de leerlingen leren hoeveelheidbegrippen gebruiken en herkennen 2: de leerlingen leren rekenhandelingen uitvoeren voor het functioneren in alledaagse situaties 5: de leerlingen leren omgaan met geld- en betaalmiddelen
Leerstofonderdeel	Geld 1.2_4 tastbare hoeveelheden (tot en met 12) tellen en benoemen. 1.2_4 getalbeelden tot en met 6 (dobbelsteen, vingers, eierdozen) herkennen en benoemen 5.1_4 de munt van 1 euro herkennen 5.1_4 biljetten en munten herkennen als betaalmiddel
Doel van de les	bij 1 t/m 4 - verkennen van munten van één euro bij 1 - context verkennen, betekenis geven aan de volgende activiteiten bij 2 - hoeveelheden verkennen, in één keer herkennen, relaties leggen tussen hoeveelheden bij 3 en 4 - verkennen van hoeveelheden die niet tastbaar zijn, verkennen van notatiewijzen die het omgaan met niet tastbare hoeveelheden ondersteunen bij 5 - leren dat je met geld iets kan kopen, waarde van munten verkennen, informeel aftrekken, splitsen van de hoeveelheid tien
Benodigdheden	- (zelfgemaakte) spaarpotten van de leerlingen- speelmunten van één euro - blaadjes en pennen (één per leerling)
Korte samenvatting	Deze activiteit speelt zich af in een periode van tien dagen. Elke dag wordt aandacht besteed aan het feit dat iedere leerling een euromunt voor zijn spaarpot krijgt. Na drie dagen wordt samen bekeken hoeveel euro iedere leerling heeft. Dit vormt de aanleiding om vanaf dan steeds te noteren hoeveel munten de leerlingen in hun spaarpot hebben, zodat de munten niet steeds geteld hoeven te worden. Na vijf en tien dagen wordt weer samen bekeken hoeveel euromunten de kinderen al hebben. Er wordt gewerkt met representaties van het geld (op hun blaadjes) en niet met de tastbare munten. De leerlingen representeren die hoeveelheden munten ook met hun vingers. Na tien dagen mogen ze daarmee wat kopen. Dan begint de activiteit 'Vrijmarkt in de klas'.
Organisatie	Klassikaal (in de kring)

1. Startgesprek: een spaarpot voor iedere leerling

Vraag de kinderen of ze thuis misschien een spaarpot hebben en praat daar kort over. Herinner de kinderen hierbij ook aan de activiteit 'Spaarpot: geld sorteren' die ze de vorige keer hebben gedaan: juf heeft ook een spaarpot.

Stel de kinderen voor om een spaarpot te maken en die in de klas te gebruiken. Ieder kind krijgt dan iedere dag een speeleuro van de juf/meester voor in de spaarpot.

2. Korte activiteit, voor iedere dag

Doe deze korte activiteit iedere dag op een vast moment van de dag. U vertelt dat het weer tijd is dat de kinderen een euromunt krijgen voor hun spaarpot. Vraag de leerlingen steeds hoeveel munten de juf/meester vandaag nodig heeft om ieder kind een euro te geven. U kunt afspreken dat alleen de aanwezige leerlingen een munt krijgen. Kinderen die afwezig zijn krijgen die munt op een ander moment van de juf/meester. Zo zorgt u dat het aantal munten per dag kan variëren en vermijdt u de extra moeilijkheid om rekening te houden met kinderen die er niet zijn.

Vraag iedereen om uit te zoeken hoeveel munten de juf/meester nodig heeft en geef vervolgens de beurt aan een paar leerlingen.

Leg vervolgens een grotere hoeveelheid munten dan nodig is op de grond of op tafel, volgens een voor de leerlingen herkenbare structuur die het hun mogelijk maakt om die hoeveelheid in een keer te herkennen of verder te tellen vanuit een herkenbare hoeveelheid.

of

of bijvoorbeeld

Vraag vervolgens een andere leerling om het nodige aantal munten aan te wijzen of te pakken.

Stimuleer de leerlingen om gebruik te maken van de structuur. Vraag eventueel gericht naar het aantal munten in een bepaald groepje en stimuleer de leerling om vanaf dat aantal verder te tellen.

Laat vervolgens een andere leerling die munten uitdelen. Vanaf dag vier laat u tenslotte iedere leerling op zijn blaadje noteren dat hij er een munt bij gekregen heeft. Hoeveel munten heb je nu? Zie punt 3 hieronder.

3. Aantal euro na drie dagen: noteren

Besteed na bijvoorbeeld drie dagen aandacht aan de hoeveelheid euro's die de kinderen in de spaarpot hebben.

Laat ze het eerst schatten: hoeveel denk je dat je hebt? En vervolgens controleren. Laat leerlingen ook op hun vingers nagaan hoeveel het er zijn.

U kunt dit vervolgens als aanleiding gebruiken om leerlingen voor te stellen om op een blaadje bij te houden hoeveel munten ze in de spaarpot hebben. Dan hoeven ze namelijk niet steeds de spaarpot open te maken en de munten te tellen.

Geef iedere leerling een blaadje en een pen en laat ze op hun manier noteren hoeveel euromunten ze hebben. Wat doen de leerlingen bij deze opdracht? Er zijn verschillende manieren mogelijk:

- het tekenen van rondjes die de munten voorstellen,
- het zetten van streepjes (één per munt), of
- het schrijven van het cijfersymbool (wanneer leerlingen moeite hebben met schrijven maar duidelijk is dat ze het cijfersymbool willen gebruiken, kunnen ze bijvoorbeeld het juiste cijferstempel gebruiken).

Bespreek hoe iedere leerling het heeft gedaan. Leerlingen die geen ideeën hebben gehad bekijken eerst hoe de andere kinderen het deden en kiezen daarna zelf een manier. Wanneer er geen ideeën zijn, stelt u voor om het op de meest basale manier te doen, namelijk een rondje per munt tekenen. Laat de leerlingen vanaf dat moment steeds noteren wanneer ze een nieuwe munt in de spaarpot hebben gestopt. Bespreek af en toe een paar blaadjes, bijvoorbeeld omdat het op een handige manier is gedaan, of om te kijken of het klopt wat er staat.

4. Aantal euro na vijf, tien dagen

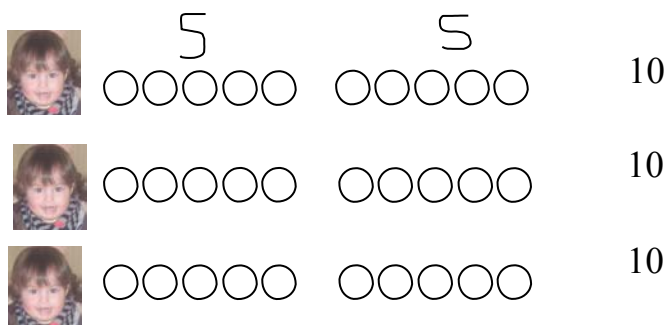
Bekijk weer samen na vijf dagen (1 week school) en na tien dagen (2 weken school) hoeveel euro iedere leerling in zijn portemonnee heeft aan de hand van de blaadjes. Laat de leerlingen ook met hun vingers tonen hoeveel het is.

Noteer het op het bord of op een groot vel papier (zorg dat de notaties van dag vijf aangevuld kunnen worden met de notaties van dag tien):

Overzicht op dag vijf:

Overzicht op dag tien:

5. Tien euro: iets kopen

Van al dat geld kunnen ze iets in de klas kopen (zie activiteit 'Vrijmarkt in de klas' voor een voorbeeldactiviteit). Leerlingen kunnen hierbij eerst het geld in een (zelfgemaakte) portemonnee doen. Dit kan ook een keer de aanleiding vormen om de activiteit 'Past niet, wisselen' te doen. Na het kopen kan een streepje gezet worden door de munten die al besteed zijn. Gebruik hiervoor het overzicht dat u gemaakt heeft. Leerlingen kunnen op deze manier 'aflezen' hoeveel geld ze steeds overhouden en hoeveel geld ze al besteed hebben.

Differentiatie

Makkelijker

- Laat de leerlingen het vooral uitproberen en help hen met het verwoorden van wat ze doen.

Moeilijker

- Laat de leerling zelf ideeën bedenken, bijvoorbeeld hoe je handig kunt noteren hoeveel euro je in je spaarpot hebt, zodat je zo kan zien hoeveel dat is.
- Laat de leerling bijvoorbeeld voorspellen hoeveel geld je na 7 dagen zult hebben.

Vervolgactiviteiten

Activiteit 'Vrijmarkt in de klas'